Vasárnap. 99. Szám. December 12 kén 1858.

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetnetni minden cs. k. postahivatalnál, e lapok kiadó hivatalához czimzendő levelekben. Ára évnegyedre 3 ft 15 kr, félévre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr uj pénzben.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasitandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS: A Szentegyházutczában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 7 ujkrért közzététetnek; folytonos hirdetésektől illő pct elengedtetik. Mindenik hirdetésre 30 ujkr bélyegdij előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: n. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiok sat. a kiadó-hivatalhoz utasitandók.

KIADÓ-HIVATAL: A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

SZINHÁZUNK ÜGYE KÖRÜL.

(b) Darab idő óta szinházunk ügye körül pangás uralkodik. Lapjaink igen ritkán, s némi lágymelegséggel szólnak ez ügyről. Ujabb, még létre sem jött eszmék háttérbe szoritották azt; holott ez intézet évek óta hasznosan müködött édes anyanyelvünk érdekében, holott csak irodalmunk terén s a szinházban birja még nyelvünk illetékes helyét.

Gondolkodtam ez ügyről sokat, de gondolatimat elmondani tolakodásnak tartottam, vártam tekintélyes, szakavatos férfiaink fölszólalását. Miután azonban a napok telnek, a pangás, ha soká tart, vészes lehet az ügynek: elhatároztam eszméimet a tisztelt szerkesztőséggel közrebocsátás végett közölni. Lehet, hogy nézeteim egyrőlegyig haszonvehetetlenek; de az eszmeeszmét szül, az illetők gondolkodni fognak, kitalálják a követendő utat, s az ügy halottaiból föltámad.

Eleink az ügy fontosságát belátták már akkor, mikor nyelvünk a kiváltságok, s alkotmány szárnyai alatt nyugodt. Ők tudták, hogy csak nyelvünk müveltségi emelkedése biztosithat annak, Európa müvelt népei közt tekintélyes állást. Ezért épitették Kolozsvárra az első magyar szinházat. Ezért akadtak időről-időre áldozatkész honfiak, kik az ügy szellemi oldalát véve kezökbe, vezették azt a tökéletesedés czélja felé. Mennyivel mulaszthatlanabb kötelessége korunknak ez elkezdett, soha félbe nem szakadt, de háttérbe szoritott ügyet egyesült szellemi s anyagi erőnkkel tovább fejleszteni — most, midőn irodalmunk, nyelvünk fejlesztésétől függ lételünk.

Szóval azt hiszem, nem sok magyarázat kell annak, miszerint nemzeti érdek az, hogy Kolozsvártt egy nemzeties irányba szervezett dalszinész-társaság segitse fentartani a nemzeties irányt, s kedveltesse meg az idegen ajakuakkal is a költészetre, énekre oly igen alkalmas, zengzetes magyar nyelvet. — Hogy ha valaha az volt, most kétszeresen nemzeti ügy a szinház ügye, melyhez járulni kötelessége minden magyarnak, még annak is, ki az előadásokat talán soha sem élvezheti: föltéve, hogy ez ügy nemzeties irányba vezettetik.

Ily meggyőződéssel okvetetlen keresnünk kell azon utat, melyen a szinház ügye, erkölcseink nemesitése s irodalmunk fejlesztése czélja felé vezettessék.

Nékem ugy tetszik, ez út nem eltévesztheto; ugy tetszik, az eddigi tapasztalatok fölmentenek minden elméleti okoskodástól; s axiomaként fogadhatjuk el, miszerint csak az országos szinházi választmány közvetlen müvezetése alatt lenne a czél elérhető.

Ki ezt nem hiszi, pillantson be a multba, vessen egy futó pillanatot a jelenre: s nem fog többé kételkedni.

Mikorra esik szinházunk fénykora? — mikor volt ez a szinészet bölcsője? — mikor képezték abban magokat részint már elhunyt, de a szinészet történelmében örökké élő szinészeink? — nemde akkor, mikor a müvezetés áldozatkész honfiak kezében volt, nem pedig vállalkozókéban. A szinház ruha s könyvtára a szerint gyarapodott, apadt, sőt néha elenyészett, a mint e két nemü igazgatások váltották föl egymást. Mi igen természetes; mert a vállalkozó élete ideiglenes, ő haszonbérlő, a szerződött idő alatt mennél többet akar nyerni, tehát feladata a közönséget minden áron a szinházba csalni, énekkel, tánczczal, erkölcsrontó vagy nemesitő szinmüvekkel — az mindegy: őt az önfentartás ösztöne vezeti, s a fájdalom! már az irodalom s müvészet terén is tulon-tul lábra kapott nyerészkedési vágy; ő kaczérkodik a közönség gyengeségeivel, torzalakokat vagy hősöket, tiszteletre méltó mátronákat vagy kéjhölgyeket állit előnkbe, irodalmi remekekből vagy üres bohózatokból készíti a játékrendet — a mint éppen több jövedelmet remél.

Vessünk már egy pillanatot a jelenre.

Ne várja a tisztelt olvasó közönség, hogy a jelenleg körünkben működő dalszinmű társaság személyeit megbiráljam, az érdemeket kiemeljem, a hibákat megrójam, vagy a játékrendről szóljak. Ezek e napi biráló szakmájához tartoznak. Én a jelent csak azért erintem, mert a müvezetések nemei előnyeit, s hátrányait akarom az olvasó közönség előtt kitárni.

Jelenleg a müvezetés vállalkozó kézben van; a választmány a vállalkozót hat hóra 2000 c.frttal segélyezi, a közönség nagy pártolásban részesiti. A társaság szervezete okos vállalkozói tapintatra mutat, s a vállalkozó szép nyereségre számithat, az eddigiekből itélve, mit szivemből ohajtok, mert az ő bukása az intézet rovására történnék.

A társaság neve dalszinmü, de szervezete kiválólag operai. Az opera a körülményekhez képest kielégitő is, ugy hogy alig müködött jobb opera-társaság szinpadunkon. De a dráma csak szükségben segitő szolgája az operának, csak azért látszik szervezve lenni, hogy meglegyen a név, s azon napokat betöltse jól-roszul, melyek alatt készülni kell az operákra. Anynyira hiányos ez, a szakmák anynyira nincsenek betöltve: miszerint nagyobbacska szavaló drámát csak türhetőleg szinpadra hozni képtelen.

Haladunk Pest nyomdokain, nálunk is rontják a nyelvet operákban. De tul is tettünk Pesten; mert nálunk már a szinmüvekben is ki van küszöbölve az irodalmi nyelv, táj-kiejtések, sőt ennél még fülsértőbb nyelvhibák is sértik a nemzeti szinházban a helyes kiejtéshez szokott magyar ember fülét. — Pedig az országos választmány szép összeggel segélyezi a vállalkozót, s pártfogói neve disziti a szinlapokat.

Bizonyosan a közvetlen beleavatkozási jogot nem tarthatta fenn magának a választmány. A vállalkozónak pedig rendszerint fő gondja az, hogy legyenek a kiadások a bévétellel nyereményes arányban.

Igy a mult és jelen tapasztalataiból tisztában levén a müvezetések nemeinek irányával: kételkedhetünk-e az országos szinházi választmány közvetetlen müvezetése mellett szavazni?

De hát miért nem teljesiti a választmány e részben kötelességét, miért nem veszi kezébe a müvezetést, miért nem örködik irodalmunk, nyelvünk joga fölött, adván a közönségnek mind két nemü élvezetet s begyüjtve annak mulatságra szánt pénzét a szent czélra?

Erre az ismeretes századik okkal kell felelnünk: t. i. „Nincs azon állapotba helyezve anyagilag.“ A begyült segélyek csak bizonyos évekhez vannak kötve: tehát az alap nem levén állandó, arra alapitani sem lehet; különben is alig fedezik az évenkinti épitési és segélyezési szükségeket.

Vajjon nem lehetne az e czélra szükségek tőkét összehozni?

Nézetem szerint éppen ez életkérdés megoldása a választmány föladata. Megvagyok győződve, hogy a tisztelt választmány legjobban ismeri az utakat, nincs szüksége senki tanácsára. De tudva azt, hogy a különböző nézetek fölfejtése a dolgot tisztálja, a czélszerü út eltalálását könnyiti, elhatároztam igénytelen nézeteimet elmondani.

a) Meg lehetne talán kisérteni a város közönségével megértetni, miszerint ha ez ügyet évenkint pár ezerrel segiti, önérdekében cselekszik. Ugyanis hol költik el havi dijokat a szinészek, kinek fizetnek házbért, ki mulat legtöbbet a szinházban? — De nem tősgyökeres magyar város-e Kolozsvár, s mint ilyen nem tartozik-e áldozni? Nem életkérdés-e Kolozsvárra nézve, hogy az, az erdélyi magyar irodalom s müvészet központja legyen? Illő-e hogy minden segélyt csak a vidéktől várjon?

b) Nem volna talán lehetlen a szinház alaptőkéje alapitására megnyerni az ugy nevezett fölkelési tőkét, mely már sok ezerekre rugott, s melyhez könnyenen bebizonyitható törvényes joga van az intézetnek. — A kisérlet nem árthatna.

c) A fő legbiztosabb alap mindenesetre a nemzet adakozása. Föl kellene tehát a választmánynak fejteni az ügy fontosságát, ki kéne mutatni számokkal egy költségvetésben, mekkora azon összeg, melylyel az ügy örökre alapitva volna, s a választ-

A SZERELEM A HÁZAS ÉLETBEN.

(Vége.)

... Félek, hogy mind abban, a mit beszélek, cselekszem és türök, büszkeség rejlik. Egy elmulasztást, vagy a tisztelet legkisebb hiányát irányomban, nem türhetem.... Én azonban sokszor elmulasztom azt, a mivel felettem állóknak tartozom. Gyakran elhagyom magamat ragadtatni a haragtól. Lehetetlen, hogy igy több embert, a ki irányomban tán szives volt, meg ne bántottam, s a gyülölködés bünébe ne ejtettem volna. Nem örömest engedem meg, hogy idegen tanács és példának sok előnyt köszönhetek. Elégedetlen vagyok, ha magasabb helyzetü egyéntől is személyemet kevésbé látom tisztelve, mint vártam volna. Ilyen nagy az én nyomorult szivemnek hiusága.“

Egy bizalmas levélben, a melyet 1691-ben irt gyermekeihez, ezeket mondja:

„Kedves gyermekeim! Julius 21-kén irok nektek, szivszaggató emlékek napján, a melyen derék atyátok, megmérhetlen károtokra és vigasztalhatlan fájdalmamra kegyetlenül elszakittatott tőlünk. Ha csak nagy beteg nem valék, soha se mulasztám el e napon Istenhez emelni alázatos szivemet, s előtte bőjt és ima közt kiönteni lelkemet. Büneimet megbánandó, szakadatlan gonddal birálgatám magamat, följegyezvén életem változó eseteit és magamtartását.... Minden hét végén kezembe veszem a papirt, s vizsgálom: miben hibáztam, szórakozott voltam-e imádkozás közben, hanyag-e a szent, vallaserkölcsi, épületes irások olvasásában, lakott-e szivemben harag, zugolódtam-e, s aztán a hét emlékeit lehető kevés szavakba foglalom. Minden hónap első péntekéa átolvasom jegyzeteimet, számot adok egész havi cselekedeteimről, gyorsan haladok el a mindennapi dolgok mellett, de megállapodom a feltünőbbek és fontosabbaknál, a melyek elszomoritnak vagy szivemet hálaérzettel töltik el a Mindenható iránt. Ekép az ember beleszokik, hogy maga felett örködjék, s ha az uri vacsora órája közelg, vagy ha önmagamat szigoruan megitélni akarom, e papirok nagy segitségemül szolgálnak; ekkor nem sokáig kell emlékezetemet fürkészni, s szórakozottság avagy feledékenységből egyetlen cselekedetem se kerüli ki figyelmemet. Ily feladatnak megfelelni eleintén fárasztó lehet; de csakhamar beleszokik az ember. Lelkünk ezáltal éberebb és nyugodtabb, életünk folyása rendesebb lesz és kevesebb fáradságba kerülend, vallásunk szabályait szigoruan követni.... Kedves gyermekeim, higyjétek anyátok szavának: engem e világon semmi se érdekelhet inkább, mint a mi titeket illet. De bármi nagyon szeretem is testeteket, ha szivem nem csal, lelketek nekem mégis ezerszer drágább. Ah, minő aggodalom lep meg, ha olykor gondolom, hogy valamelyik közülelek rosz hajlamot követne, vagy az igaz utról letérendne, vagy nem lenne oly jó, mint ohajtanám! Mindenre, a mi szent kérlek, ha szeretitek és tisztelitek atyátok emlékét, ne tegyétek ki magatokat a veszélynek, hogy a jövő életben elválasztassatok.... Itt alant a leghosszabb élet is rövid, és senki se tudja: mily rövid lesz az övé.... A megpróbáltatás és sanyaruság közben, a mely reánk vár, egyedül az örökudvösség reménye nyujt enyhületet. Csak a ki átérezte azt, csak az tudhatja: menynyire képes e remény a legkegyetlenebb lelki gyötrelmeket enyhitni. Én közel valék ahhoz, hogy a sors csapása miatt összeroskadjak, de ha még ma is gyöngének és lesujtottnak érzem magamat, emlékezvén arra, hogy mit veszitettem el: magamba térek, gondolataimat a Mindenhatóhoz emelni törekszem, s eszembe jut, hogy én e világot nem sokára el fogom hagyni. Oh, kedves gyermekeim, tegyétek, hogy ismét együtt lehessünk majd!... Élvezzétek az élet ártatlan örömeit. De vigyázzatok, mert ha azok egészen elfoglalnak, s a vallásos gyakorlat és áhitatos gondolatoktól elvonnak, akkor ez örömök bünné változnak.... Teljesitsétek pontosan és szivből Isten iránti kötelességeiteket; mert tiétek akkor az égi élet és a föld ártatlan örömöket nyujtand.“

Mily tiszta vallásos érzelemre mutatnak e sorok. Oh e nőnek nagy szüksége volt e szent forrásból meritni vigaszt és erőt.

Reá még nagy megpróbáltatás várt.

Tiz év mulva a nap után, melyen gyermekeihez e minden sorában komoly, szelid vallásosságot és anyai szeretetet lehelő levelet irá, haldokló fia ágyánál állott, a ki Bedford herczeg volt, s a himlőbetegség kinai közt vonaglott, elzárva kedves neje és gyermekeitől, nehogy a járványos kór, azokat is megtámadja. Nehány nap mulva lady Russel e levelet irja unokatestvérének:

„Ah, kedves lord Galvaym, lelkem puszta, zürzavarós és merevült. Nem vagyok képes mondani és tenni, a mit mondanom és tennem kellene. Mig őt el nem vesztém, nem tudtam: mennyire szeretem öt. Ha a természet tompultan lecsöndesül, csak akkor remélem, hogy ő, a kinek jósága határtalan, s Mindenhatósága kérlelhetlen, legfölebb kegyével segitségemre lesz és megtanit alájavetni magamat végzetének. Az vigasztal legalább, hogy gyermekem halála felett csak a test elvesztése miatt kell siránkoznom. Ő sohase feledkezett meg Istenről. Utolsó órájában is hozzá fohászkodott, csak azt sajnálta, hogy imáját nem mondhatja elég fenhangon. „„Bárcsak több idöm lett volna Istennek számot adni,““ e szavakat mondá nekem.“

E gyász eset után alig telt el egy félév, s uj csapás érte. Második leánya, Rutland herczegnő, meghalt. Három gyermek közül csak idősebb leánya, Devonshire herczegnő, maradt, a ki szintén betegen feküdt. El lévén határozva, testvére halálát előtte eltitkolni, a bánatos anya csak ezt feleli a kérdezősködésre: „Testvéred már elhagyta az ágyat.“ Valóban elhagyta volt, mert már koporsóban feküdt.

Lady Russel ez iszonyu vesztések után még huszonkét évig élt, s 1723. szept. 29-dikén halt meg, nyolczvannégy éves korában, utolsó gyermeke karjai közt.

E kivonatot a gyönyörü tollu franczia iró saját szavaival végzem.

„Valódi gyönyörrel adtam elő élete történetét e nőnek, a ki oly tiszta szenvedély és állhatatos fájdalomtól volt mindig áthatva, s mindig nagy és nagyságában alázatos vala, és gyász, öröm, balsors és diadal közben egyiránt hiven ragaszkodott elvei- és kötelességeihez. Korunknak egyik sajnálatraméltó betegsége, hogy semmit se hisz a féktelen szenvedélyen kivül. A határtalan szerelem és átadás és minden hő, ihletett érzés, a melyek a szivben uralkodnak, — mindezek napjainkban csak az erkölcsi törvények és a társadalmi illemszabályok korlátain kivül tetszenek lehetőknek. Korunkban minden szabály nyomasztó járom, minden önmegadás lealacsonyitó rabszolgaságnak neveztetik, minden láng kialszik, ha csak pusztitó tüzzel nem tör ki. E rosznak forrásai a hamis tanok, minden szabály megvetése, a tulvilági létel iránti hit megrendülése, s az, hogy az ember önmagát imádja, s tartja Istennek és gyönyönüségesnek! Ehhez járul még valami, a mi nem kevésbé sajnálatraméltó. Nemcsak hogy az ember önmagát bálványozza, hanem még e mellett irigyel és gyülöl mindent, a mi a mindennapiság szinvonalán felülemelkedik. Minden tul-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

mány képessé válnék a művezetést közvetlen kezelése alá venni. Ezt azonban most kellene tenni, mig az urbéri papirok elkelve nincsenek, s a rectificatio dézma után jövők még kilátásban vannak: azután késő.

Egy ily, a dolgot alaposan fölfejtő, de egész lélekkel irt fölhivás, a közvélemény előtt oly magasan álló választmány részéről megtenné kellő hatását. —

„Ha megfogyva bár, de törve nem
él nemzet e hazán! . . . . . .

A magyar tudományos Akademia alapszabályai.

I.

Az Akademia czélja és hatásköre.

1. §. A magyar tudományos Akademia egy, Ő cs. k. Felsége különös oltalma alatt álló tudományos intézet.

Czélja annak a tudományos és szépirodalom mivelése és terjesztése, s egyszersmind a magyar nyelvnek egész gonddal csinosbitása és gazdagitása.

2. §. Ezen czélra mind tudományos vizsgálatok és kisérletek tétele, mind eredeti munkák iratása, a régi és uj remekirók s egyéb jeles müvek forditása által törekszik.

3. §. Hasonlókép a történet, nyelv, irodalom s müvészet emlékeit gondosan felkeresi, s a tudomány gyarapodására szolgálókat közismeretbe hozza.

4. §. Jutalomtételek által ugy a tudományos, mint a szépirodalmi, különösen a drámai munkásság élesztésére és táplálására igyekszik hatni.

A kormány által hasonló végre kiirandó jutalmakra érkező pályamunkákról az akademia ad biráló véleményt.

5. §. Az évenkint nyomtatásban megjelenő magyar munkákat osztályonkint szoros vizsgálat alá veszi, a legjelesbeket megjutalmazza s a jutalmazás inditó okait közzé teszi.

6. §. Az akademia munkálkodási eredményeit nyomtatásban terjeszti el, és pedig ülési tárgyalásait havonkinti füzetekben megjelenő Értesitője által, történeteit, emlékbeszédeit és értekezéseit Évkönyveiben bocsátja közre.

7. §. A beadandó kéziratokat az akademia megvizsgálja, s ha helybenhagyást nyertek, azokat vagy tiszteletdij mellett kinyomatja, vagy kijövetelöket illő segedelmezéssel támogatja.

8. §. Tudományos czélok végett, különösen a haza minden tekintetbeni bövebb megismertetésére, benn és a külföldön utazásokat tétet vagy pártol.

9. §. A tagok óvakodni fognak a vallást, az ország polgári állapotját és polgári kormányát illető, vagy akármely más politikai tárgyak vitatásától.

10. §. Mindennemü akademiai nyomtatványok a sajtószabály kivánalmai szerint kezelendők.

II.

Az akademia szervezete.

Tagok és tisztviselők.

11. §. Az akademia szervezetét alkotják: az elnök, egy alelnök, 25 igazgatósági tag, továbbá tiszteleti tagok, kiknek száma a 24-et meg nem haladhatja, rendes tagok, kiknek száma 24-re van meghatározva, levelező tagok, egy titoknok, egy jegyző s a szükséges tiszt- és szolgaszemélyzet.

12. §. Az akademia minden tudományokra kiterjed, ide nem számlálva mégis a hittudományt; s azoknak következő hat osztálya van megállapitva:

1. A nyelv és széptudományok.
2. A philosophia.
3. A törvénytudomány.
4. A történettudomány.
5. A mathematikai, és
6. A természeti tudományok,

melyek mivelésével mindenik osztály terjedelméhez és fontosságához arányzott számu tiszteleti, rendes és levelező tagok foglalkodnak.

13. §. Az igazgató tanácsot huszonöt tag képezi, kik az ország elökelö és tudományszerető férfiai közöl választatnak (25. §.), s kiknek kötelessége az akademia vagyonára ügyelni.

14. §. Az akademia közvetlen vezérlete az elnököt illeti, ki az ülésekben elnököl s az akademiát a hatóságok s mások irányában képviseli. Távolléte vagy másnemü gátoltatása esetében helyét az alelnök pótolja.

Mindkettőjöket illeti legközelebbről az alapszabályok pontos megtartása iránti felelősség.

Osztályülésekben a jelenlévő legidősb tiszteleti, s ilyennek jelen nem létében a legidősb rendes tag is elnökölhet.

15. §. A tiszteleti tagok száma, kik az osztályok által hozatnak javaslatba, a huszonnégyet meg nem haladhatja.

Ezek az összes és az illető osztályülésekben székkel és szavazattal, az utóbbiakban s a bizottmányokban elnöklési joggal birnak a 14. §. intézkedése szerint; s osztályuk munkálkodásaiban részt véve, a tudomány javát s az akademia diszét előmozditani törekszenek.

16. §. A rendes tagoknak, kiknek száma negyvenkettőt nem haladhat meg, a nagy gyülés, ugy az összes s az illető osztályülésekben székkel és szavazattal birnak. Kötelességök az illető szakokat önálló, tudományos vizsgálatok és dolgozatok által előbbre vinni, s az akademia mindennemü, alapszabályilag elébe tüzött czéljai létesitésére reájok bizott dolgokban társas munkásság, véleményezések és tudósitások adása által buzgón eljárni.

17. §. A levelező tagok, kiknek száma meghatározva nincsen, az akademia mindennemü üléseiben székkel és tanácskozó szavazattal birnak; s mind önálló tudományos vizsgálatok és dolgozatok által szakjokat előbbre vinni, mind az alapszabályilag kitüzött czélok létesitésére reájok bizott dolgokban segédrészt venni kötelesztetnek.

18. §. A titoknok az igazgató tanács, ugy az akademia mindennemü üléseiben elöterjesztői hivatalt visel; azok határozatainak végrehajtásáról gondoskodik, a jegyzökönyvet viszi, melyet az elnöklövel együtt aláir, az akademia levelezéseit folytatja, történetét s mindennemü tudósitásait irja, Évkönyveit és Értesitőjét szerkeszti, s könyvkiadásaira felügyel.

A titoknoki hivatal tiszti személyzete közvetlenül neki van alárendelve.

19. §. A titoknok gondjaiban osztozik a jegyző, ki annak akadályoztatása esetében tisztét is viseli, s a levéltárra saját felelössége alatt ügyel.

20. §. Az akademia tagjai jogositva vannak, a kineveztetésök szerint öket megilletö, igazgató, tiszteleti, rendes vagy levelező tag czimét viselni.

21. §. A taggá választatást még a legérdemesb tudósnak is tehetségei elismertetésétől kell várnia; esedezölevéllel s utánjárással keresni azt nem engedtetik.

22. §. A fő- és alkönyvtárnok; valamint netán egyéb gyüjteményörök, a reájok bizott ügyeket külön utasitásaik szerint, hit alatt végzik.

23. §. Pénztárnok és ellenőr a pénztárt utasitásaik s az igazgató tanács határozataihoz képest, szinte hit alatt kezelik, s a bevétel és kiadás felől az igazgatóságnak szorosan számolnak.

Az okmányozott pénztári számadás minden év leteltével az elnöknek benyujtandó.

Az igazgató tanács tisztéhez tartozik a pénztári számadásnak utasitásilag végzett könyvvivői és bizottmányi megvizsgáltatása, s a vizsgálatban netán felmerülö észrevételeknek a számadó pénztártisztek általi felvilágosittatása után, annak végletes jóváhagyása, s a szokott felmentő levél kiadása.

24. §. Az ügyész az akademia jogait védi, s a számadásokat vizsgálja.

(Folytatás.)

BELFÖLDI LEVELEZÉS.

Maros-Vásárhely, nov. 30. — A társas élet pang nálunk, még egy Katalin-bált se lehetett megteremteni. Én a socialis életet a világért nem keresem az ugrándozásban; azonban ha üdvösebb térre is tekintünk, el kell szomorodnunk, mert ezen hajdan oly életrevaló városban most bár egy mustármagnyi casino nincsen, hol az ember esténként szellemi élvezetet keressen. A dolgok ilyetén állása mellett azt teszem, mit a hajdani cancellista censura alkalmával felelt, midőn t. i. töle kérdezték, mit tesz legelőbb (értsd: mily törvényes lépéseket tesz), ha ökrét ellopnák, azt felelte volt: „búsulnék.“ Én is búsulok. Elkeseredettségem azonban némileg enyhülni fog. Egy életrevaló polgárnak, Lénárt Károlynak sok baj után sikerült valahogy, vagy 60—80 embert rávenni, hogy (a) „Vaddisznó“-hoz czimzett helyiségeiben „olvasó csarnok“-ot alakitsanak. A föltételek plusquam jutányosak, egy-egy tag havonkint mindössze húsz pengő krajczárt fizet. Notabene: a kötelezettség egy hóig tart csak; ez rosz calculus, mert a megbomlott casinóban, melynek gyászjelentesére lapok valamelyik 1847. évi márczius havi száma szivrepesztő modorban közlötte, oly zsobrákokat ismertem, kik csak a hideg hónapokban voltak részvényesek, persze, mert egész nap éjfélig odahaza nem kellett fűttetni, midőn pedig a kikelet beállott, százezer forintnyi vagyonuk mellett — noha se leányok, se fiuk nincsen — illa berek nád a kert, beállnak ismét, majd ha fagy. A mostani „olvasó csarnok“ részvényesei tehát, quorum pars etiam ego, februariust kivéve, naponkint összevissza $1\frac{1}{6}$ ujkrajczárt fizetnek; ezért van fűtött és világitott helyiség, lesz „Kol. Közl.“ „Pol. Ujd.,“ „Üstökös,“ „Sieb. Bote,“ „Ost. D. Post“ és „Fliegende Blätter.“ Lesz tehát olvasmány is; a nyálkásitott sörizü élczekkel bövölkedő „Fl. Blätter“ helyett szivesebben látnók a hazai „Kronst. Ztg.“ ot; hisz witz dolgában elég jó az egy „Üstökös“ is.

Göthe, vagy nem tudom melyik hires ember utolsó fölkiáltása vala: „Licht, mehr Licht!“ Városunknak is több világosságra van szüksége; ha e tekintetes tanács gazdasági osztálya erről nem fog gondoskodni, ugy még megérhetjük, hogy az embert a nagy piacz közepén már este 8 órakor is megfogják garrotirozni, magyarán: megkráglizni; én a vakmerő ház és boltfelverési kisérleteket csak a folytonos sötétség kifolyásának tekintem; in fine finali: „mehr Licht!“ A „nagy köz“ tövibe és az abbatialis épület bástyája mellé a tavalyi repülő hidakat instáljuk, különben megtörténhetik, hogy világos nappal is — a város közepes közepén — vizbe, mégpedig nem a legromanticusabb vizbe halunk. Egyátalában tekintve a dolgot, a város csinositása ügyében, bizonyos idő óta szemmel fogható... hanyagságot tapasztalunk. No, de vigasztaljuk magunkat, a m.-vásárhely-kolozsvári országút is pompásan, azaz vétkesen el van hanyagolva. Hol a gerendi, hol a kutyfalvi hidas bolondul meg; ámde ez elemi csapás; hanem mit mondjunk a „terra ferma,“ vagy is az országút közepes közepén, mint egy szántszándékosan pusztuló félben hagyott hidakhoz. Csapón p. o. ha nem csalódunk, több egy événél, hogy egy beszakadt hid helyreállitását a mindent eligazitó gondviselésre bizzák. Nyárádtön detto mit Obers. Ennek mi a következése? A szombatnapi kolozsvári cs. k. levélpostának vasárnap reggel 9 órakor kellett volna ide érkezni, hanem a bizony még késő délután is akarata ellen mulatott más szekerekkel a megromlott nyárádtői hid melletti feneketlen sárban; egy idevaló kereskedő üres szekerét ugyanakkor onnan huszonnégy forintért huzták ki a sárból.

A sz.-mártonnapi sokadalom előtt ide szakadt Peterka a. a piaczon felállitott kukinsloch, — vagy is panorámája meglehetösen volt látogatva; P. asszony tegnap hordta el sátorfáját és igy esténként kutyaugatásnál egyéb concertet nem hallunk a komorsötét utczákon. Önök amott a Felek alatt irigylendő emberek; van opera, van ballet; hát dráma? Z

Clmns.

KOLOZSVÁRI NAPLÓ.

= Nagy Miklós és Gyulai K. urak ujra városunkban mulatnak, átutazva itt azon czélból, hogy hazánk egy pár téli tájképét albumokba lerajzolják. Ezen vállalat, mely a mint t. olvasóink emlékeznek, annyira gyanusitva volt, most Magyarhon herczeg-primásának patrociniuma alatt áll. Már nyolcz tájképet volt alkalmunk a bécsi kösajtón pompásan kiállitva látni. A képek nagyszerüek, falra disztermekben vagy könyvalbumokba egyiránt alkalmasok, s előfizetés utján szerfelett olcsók, a mennyiben egyes ily tájkép 50 krba kerül. Albumok 24 képből álland s az előfizetés mely még mind elfogadtatik 20 pfrint. Előfizethetni két részletben is — 10 pfrintot most, és a másik 10 pftot a 10 kép átvételekor. Kolozsvárott ugy tudjuk Stein könyvkereskedésében lesz letéve előfizetési iv, hol a már kijött képek is megtekinthetők. Egyenesen Gyulai Károlyhoz is előfizethetni, (lakása Bécs, Singerstrasse, 898. sz.)

---

suly, minden egyéni nagyság, bármi nemü és bármi névvel nevezendő legyen az, ezen örjöngő és tompult lelkek előtt ugy tünik fel, mint bizonyos sértés, bizonyos zsarnokság ama zagyvaléka ellen a meg nem különböztethető napiéletü lényeknek, a mit emberiségnek neveznek. Ha a társadalom magasb köreiben a bün, nagy gyöngeségnek rút példáját látják — ah, mint ujongnak! Mily mohón ragadják meg az ilyen alkalmat, hogy megtámadhassanak minden társadalmi felsöbbséget! Lássátok, igy szólnak, ezek általában szokásai s természetes következései a magas születés, nagy birtok, s általában a főrangu állásnak, mindegy, bármely névvel nevezendő légyen az! A ki e közönséges tanok és nyomoru szenvedélyek támadásainak ki volt téve, a ki érezte az undort azok iránt avagy megmérte azok veszélyességét, — az bizonyára örömmel fog találkozni azon nagy jellemekkel, a melyek e vádakat fényesen meghazudtolják. Tisztelem az emberinemet a maga összeségében, de mélyen tisztelem és szeretem azon képeket, a melyek az emberiség legnemesb és legtisztább vonásaival birnak, s egy névvel ellátva a társadalom magas polczán állanak. Ilyen kép lady Russel.“

Ezek saját szavai Guizot-nak, a hires franczia irónak, a kit azonban minden hiressége mellett is a magyar olvasó közönség oly kevéssé ismer, hogy e kivonat akár bemutatásnak is beillenék. Halmágyi Sándor.

Magyar-Solymos birtoklási története.

(Töredék közlemény)

(Folytatás.)

1572. Enningi Török Bálint, neje Czerepvit Kató jogán némi részben birtokosa volt. Ide függesztjük a három nemzékrend töredék táblázatot, annak bebizonyitására, miként a már elékerült, és elékerülendő birtokosai ezek közöl voltak csak nem mindnyájan.

I. tábla.

Horváth Kata unokái:

Bagdi György † 1606.

Z. János, Ilona, Erzsébet 1616-ban † „in utroque sexu defecerunt.“

- Zalazsdi Miklós
- „ Ilona
- „ Erzsébet
- „ Anna.

Ilona, Erzsébet 1613—1629 között utódai emlitetnek.

1580-ban árvái vannak; de 1616-ban már „in utroque sexu defecerat.“

„ János

Borbára (Barcsai Istvánné) 1581-ben „filii Zalazsdi“ is emlitetnek.

II. tábla.

Ambrovicz Gergely

(Horváth Kata)

Gáspár, Margit a m.-solymosi uradalomnak hasonfelét birta. (Bagdi Györgyné)

Zofia és még két leány. A m.-solymosi uradalomnak hasonfelét négy egyenlő részre osztva birták.

Horváth Kata
„ János
„ Gáspár †
testvérek; talán Végla elönevüek.

III. tábla.

Cserepvit Péter.

A XVI. században Moskus Vládimirral együtt birják a m.-solymosi uradalmat.

(Melincza) 1573-ban özvegy.

Miklós † 1573—1580.

(Olcsárovit Margit) 1580-ban özvegy, dotaksta, és gyermektelen.

Czerepvit Kata

(Enningi Török Bálintné) † 1572-ben.

Sirirata a solymosi oláh templomban következő volt:

Olczaravit moerens hoc Margaritha sepulcrum
Condiderat natae quae Catharina suae,
Ista virum Kató dilexit amore Deumque:
Hanc genus, hanc pietas, nobilitatque thorus.
Obiit Catharina anno Domini 1572.

L. Collectanea genealogico-historica illustrium Hungariae familiarum quae jam interciderunt. Carolus Vagner 1802. Decade III. p. 130—131. Enningi Török Bálint nejéről irva: „ejus Conjux in templo pagi Valachici haud procul Déva tumulata est.“ Ezen helységen nem más mint Solymos értendő.

1573. A már emlitett Ambrovicz Gáspár, — a ki ugy látszik — pört kezdett, és ki is folytatta ezen jószágok felett, — a meg nem jelenési“ itélet erejével, azokat elfoglalni megkisértette; de Melincza a Cserepvith Péter özvegye, és Cserepvith Miklós visszaüzték, a visszaüzök a birodalomban maradván.

1580. Midőn a Cserepvith család már kihalván a Solymos jószágok kétharmad részét Oltsárovith Margit, Cserepvith Miklós hirbérnökös gyermektelen özvegye, hitbér czimmel bitorolná, egyharmad részét pedig a tulajdonos Moskus Vládimirtől 1000 fton azelőtt megvevén zálogban birná, akkor Bagdi György, mint a Horváth Kata egyik vonalán egyedüli utód, Zalazsdi János, Erzsébeth és Ilona a Zalazsdi Anna árváival pedig a Horváth Kata másik vonalát képezték, Oltsárovith Margittal a fiskus jogsértésével egyezményre lépnek, hogy 1-szer a Bagdi és Zalazsdi egyezkedők a következő szt. Márton napjára, a zálog (1000 frt) összegből fizessenek az özvegynek 600 frtot, a jószágot vegyék át, és a többi zálogösszeget azután fizessék. 2-or két egész falut (ohajtandó e két falu nevét tudnunk) és Solymosból bizonyos részt az özvegy védenczeinek (cliens) engedjen át, a többi rész pedig az özvegy halála után, az egyezkedő felekre; és férfi örököseikre szálljon. Mely egyezkedők.

1581. A királyi beleegyezést ama bizonytalan (precarium) jogra, csak a férfinemre megnyerik, a jószágba ezen jogon visszaiktatódnak, és midőn a Zalazsdi-fiak, és nők a királyi beegyezés által a birtokot csak fiu örököseikre szabatták, akkor a Zalazsdi-nők elismerték s bevallották, miként az ő örökösödésök Horváth Katától nem származhatik, se nem kell töle származnia; és igy bizonyára a nevezett egyezkedők a Solymos-jószágok eredeti első szerzői. A minthogy ők mint „közadományosok (condonatarii) és közszerzők (coaquisitores)“ fejenkint — nem törzsök szerint — osztozkodtak feleltek. Mindezek 1600—1616 közöttférfimaradék nélkül elhalnak; legelőbb elhalt 1606-ban Bagdi György.

1593. Barcsai András, idősb Barcsai Sándor nagyatya, a köfalvi részjószágot Makrai Bertalantól örök joggal szerzi, mely utóbb adományozás utján is a férfiágra szállt.

1606. A Bagdi György magszakadtán Örvendi Pálnak, de a ki birtokába nem léphet, mert magvaszakadt.

(Folytatjuk.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

= Tiszt. Vass József tanár ur, a hazánkban nem régen utazott Szénfy Gusztáv urnak kezébe juttatván egy hajdon Hoffgraf György által kiadott kótás énekgyüjteményt, 1553-dik évbelit, az ezen gyüjteményben lévő dalok oly hangjegyekkel voltak kiadva, melyeknek rendszere korunk előtt ismeretlen. A mint éppen most értesülünk, Szénfy urnak sikerült ezeket is éppen ugy megfejteni, mint nem régen a Tinódi-féle hangjegyeket.

= Az „Üstökös" irja, hogy N.-Kanizsán egy polgár egyik kezében a „Hirmondó" programmját, a másikban nehány csirkét emelvén magasra a város piaczán, mindenkit meghivott paprikás-csirkére, a ki a „Hirmondó"-ra előfizet. Az ily embereknek köszönhetni aztán, hogy az irodalmi vállalatok Magyarhonban mind nagyobb kiterjedést vesznek, s a „Hirmondó" kiadója is merészkedhetik százezer előfizetőt reményleni.

= Hogy a legjobban kitervelt vállalatok sikeréhez is nem elég az észés határozott számitás, de a mellé még egy jó adag szerencse is kell, arra intő példa egy kereskedelmi notabilitás balsorsa, ki most a törvényszék előtt áll Antwerpenben, s általános részvétet gerjeszt maga iránt. Ő volt, ki ottan életbeléptetett minden valamire való részvényes társulatot, s a tőkék befizettettek, de minden vállalat szerencsétlenül hajótörést szenvedett, a tőkék elfecséreltettek s e miatt kell most a törvényszék előtt számolnia.

= Nem régen fedeztetett fel egy uj ércznem, az alumnium, a melyből itt Kolozsvárott is volt alkalmunk egy példányt látni, s mely a platina szépségével és előnyeivel bir. Ezen igen szép és erős szerkezetü ércz az agyagföldből állittatik elé, s nagyobbszerü kiterjedését az igen költséges előállitás gátolja. Franczia-országban most ebből a nők előtt nagy tetszéssel biró ékszereket állitanak elé, de nagy baj, hogy összeforrasztani nem tudják. A Societe imperial d'encouragement kétszázezer frnk dijt tett fel annak, ki az aluminium összeforraszthatásának titkát felfödözi.

= A Növilág irja: A bécsi „Illust. Novellen-Zeitung" közelebbi (93-dik száma) egy bivalokon kezdett elmefuttatással keményen megtámadja az ottani magyar ifjakat, mivelhogy vacsoráról hazamentökben „csárdás"-t fütyölnek. Ugyanezen „Illustr. Novellen-Zeitung"-nak ugyan a fönebbi számában, valamivel előbb a „bivalos elmefuttatásnál" szóról-szóra az mondatik, miszerint ha valaki azt akarja, hogy a német journalisztáik sorozatába felvétessék — hát „ugasson."

= A „P. L." Berlinből egy furcsa adomát közöl. Egy Firmenich József nevü tájképész, egy champagni-ház ügynökével bizonyos csarnokban összejövén, a kereskedő sokat összebeszélt honfitársai dicséretére, jelesen kiemelte azon gyorsaságot, melylyel ők müveiket a vászonra büvölik; való, szóla Firmenich, gyorsan rajzol a franczia, de pongyolán, jöjön ön velem, én ohajtom megmutatni, hogy a német is gyorsan rajzol, de szabatosan is. Firmenichnek egy tölgyfát kelle rajzolnia, mialatt a kereskedő egy szivart kiszivna; a fogadás nehány üveg champagner volt. Villámgyorsan repültek a szinek a vászonra, s egy óra alatt a lábnyi magas kép készen állott egy csodaszép tölgy, nappali tájon. A tanuk örömujjongva kiálták a „nyertest," a müvész átnyujtá a képet a franczianak ily szavakkal: e képet önnek ajándékozom, honába térve mutassa meg a franczia müvészeknek, s mondja meg, hogy ezt egy német egy óra alatt állitotta elé.

= Párisban nagyrészt fiatalemberekből társulat alakult, mely a vörösháju női szépségeket a világ előitéletes idegenkedése ellenében oltalma s pártfogása alá veendi. A társulat müvészekből, irókból, ügyvédekből és fiatal uracsokból áll. A müvészek kötelezik magukat minél gyakrabban hirtelenszőke szépségeket rajzolni eszményképekül, az irók tartoznak folytonosan róluk irni versben és prozában, az ügyvédeknek kötelességévé van téve őket mindenek fölött védelmezni, a fiatal uracsoknak pedig — nőül venni. Nv.

Előleges szinházi jelentés,

a 3-dik s későbbi bérletek ügyében.

Azon lelkes, lankadatlan részvét, melylyel a helybeli t. cz. összes közönség a szinmüvészet ügyét felkarolá, hivatásos kötelességemmé tette, különösen a szavaló szinmüvészet és fontossága emelésének tekintetéből, jelesebb szinpadi vendégek meghivását. E szerint a jövő bérletre két nagy tehetségü szinmüvészt valék szerencsés megnyerni: László József urat, a pesti nemzeti szinház nyugdijazott tagját, ki mielőtt a szinpadról örökre elbucsuznék, még egyszer mint legutoljára a kolozsvárin hatszor föllépend. László ur az eddig utol nem ért: Jancsó, Megyeri, Barta, Lendvai, Szentpéteri, Egresi sat. jelesek koszorujának egyik mosolygó virága, a vidor, kedélyes szerepszakmában ma is páratlan, ennélfogva társalgási vigjátékokban lép föl tulnyomólag. Őt követi Szatmáriné, komoly dramai szinmüvekben, s e szerint a 3-ik bérletben tizenegy előadás lesz, melyben a két vendég részt vesz bérletfolyamban.

De a t. cz. közönség eddig tanusitott s általam kegyeletes hálával tisztelt pártfogását, a többi bérletekben s átaljában az egész sziniévszak folytán is kiérdemelni fötörekvésem lévén, nem mulasztottam el ugy intézkedni, hogy érdekgerjesztő drámai és operai vendégek föllépetése mellett, a legujabb drámai müveket és e szinpadon még nem adatott operákat — semmi áldozattól vissza nem rettegve — megszerezzem, e szerint „Mátyás király lesz" történeti szinmü Szigligetitől, s a „Falusiak," vigjáték Szigetitől, mint a pesti nemzeti szinház két kitünő, s ott folytonosan adatott ujdonságai, a 3-dik bérletben, szinte bérletfolyamban adatnak elő.

Hogy a kisebb rendü, de kedvelt operák mellett: Portici néma, Don Caesar de Bazan, Hugenották, Ördög Róbert, Éjszak csillaga sat. nagyszerü dalmüvek megszerzése, s szinpadoni diszes kiállitása erőmet és buzgalmamat túl ne szárnyalja, az a nemes lelkü közönség pártfogásától függ, melynek folytonos birhatásaért a legmélyebb tisztelettel esedezem, s azt megérdemelni és megőrzeni, egyetlen s nagyfontosságu kötelességemnek mindenha tekintendem. Kolozsvártt, dec. 10-én, 1858.

Havi Mihály,
szinigazgató.

Nemzeti szinház. — Szeredán, dec. 8-dikán adatott: „Szép juhász," népszinmü 3 felv. Egy silány népszinmü, melynek látása alatt a gyöngéd lélek ugy érzi magát, mint a gyenge idegü ember, ha varasbékákra lépik egy sötét pinczében. A főbb szereplők Vadász (Bálint), Follinuszné (Piroska), Komáromi (Szép Jancsi) szerepeikben különben elég ügyességgel, s a népszokást hiven utánzólag működtek; a közönség tapsokban és legvégül kihivásokban részesité őket. Alajosné Pősz Manczi szerepében csak némely kelyeken volt kielégitő, több helyen zavart, elannyira, hogy egyizben Szép Jancsit le is kisasszonyozta. Eichner Milinek Rózsa szerepe nem sikerült. Az ily müvek kimaradhatnak a repertoirból.

Csütörtökön, dec. 8-kán: „XII. Károly Rügen szigetén," a szinlap szerint vigjáték ugyan, hanem a közönségre nézve szomoruan ütött ki. A czimszerepet Gyulai, Brock Ádámot Boér, Mukkeboldot Bokor adták. Gusztáv szerepében Komáromi feltünő hideg volt. Általánvéve a leggyengébb előadás. A többi játszószemélyek kisebb-nagyobb mértékben szerepeiket nem tudták. Páholyokban szép közönség, földszint gyéren.

A szinlap javitnokának, a szinlapban előforduló s csaknem minden alkalommal tapasztalt hibák kiigazitását figyelmébe ajánljuk. Ezuttal is „polgármester" helyett: postamestert lehetett olvasni. □

Bécsi börze. — December 10-kén.

	Ausztriai értékben.	
	frt	kr.
Nemzeti kölcsön 100 pftért	85	90
Metalliques 5 perc. „	85	15
Urbéri papir, magyar. „	84	—
„ „ erdélyi „	—	—
Tiszai vasut „	—	—
Cs. k. t. sulyu arany darabja	4	78
Korona „ „ „	14	2

KÜLFÖLD.

Anglia. — Az angol lapok meg nem fogható módon kevéssé vesznek csak tudomást is a harczi zajról, mely egyébiránt a „Moniteur" désavoualó czikkében mármár kialudni készül: annál több gondjok van a porosz választásokra, mint szebb reményt nyujtó jelenségre. A „Times" inti a porosz majoritást, ne feledje el, mikép a porosz alkotmány alig három hónapja még csak névszerint létezett, habár a nemzet maga szint azon szabadelvü nézeteket ápolta eddig is mint jelenleg. Egy nemzet se szabad valósággal, mely ön szabadságát csupán az uralkodó akaratja által birja. A szabad kormány lényege éppen abban áll, hogy a nemzet alkalmilag teheti azt, a mi királyának nincs inye szerint. Ha az alkotmányos gépezet csak a királyi akarat végrehajtásáért állna fenn, ugy az nem volna egyéb költséges és alkalmatlan fényüzésnél. Biztositni a miniszterek felelősségét, s felszabaditni a népet a kormány örökös beavatkozása alól, oly dolgok, mik az angolnak mulhatlan szükségeseknek látszanak. Nem lehet nemzet a maga összeségében szabad, ha egyéneiben le van nyügözve. A szabadelvü többség Poroszországban erős; de azért ne higyje, hogy annak tartósnak is kell lenni. Sir R. Peel sorsa 1841-ben s Palmerston lordé 1857-ben e pontra nézve tanuságul szolgálhat, mit nem kell elfelejteni. Ha sikerül, a porosz alattvalóknak a személyes szabadságot s az egyesülési jogot, a kamaráknak pedig a miniszereket felelőssé tehetés jogát kivivni, csak akkor tekinthetik magokat a többség tagjai egy valóban alkotmányszerü állam polgárainak."

— A „Continental Review" párisi levelezője fontos leleplezést közöl a napoleonisták működéséről Olaszországban. „Nagyon ismeretes dolog — irja — hogy a császárnak mestersége, terveit, azon akadályok szerint, melyekbe ütközik, elleplezni vagy elhalasztani, hogy azokkal soha sem hagy föl s mindig résen áll a végrehajtásra. Ugy látszik, hogy az idő elérkezett olaszországi átalakitási terveinek valósitására. A császárnak olaszországi számos ügynökei, kik a diplomatiával nincsenek összeköttetésben, régóta táplálják és érlelik azokat. Az ügynökök közt Arense grófot, szárdiniai senatort, s a császár ifjukori barátját kell emlitnem; ha ez Franciaországba utazik, vagy a Tuileriákba vagy St. Cloudba száll. Az egyházi államban Pepoli gróf a császár főügynöke. Lombardiában Mathilde herczegnőnek gyakori összejövetele volt az ottani nemességgel, utóbbi utazása alkalmával. Nápolyban Murat herczeg ügynökeinek száma legio. Ezelőtt bizonyos idővel bizonyos papirok a római kormány kezébe estek, mely azokból világos és gazdag felvilágositást meritett a napoleonista ügynökök tevékenységéről. Ezen fölfedezések elég fontosoknak látszottak a pápa előtt, hogy a franczia követtől határozott felvilágositást követeltessen Antonelli bibornok által. A bibornok tehát nyiltan eléterjeszté Grammont herczegnek a rendőrség által eszközölt fölfedezéseket. A herczeg e fölött nagy csodálkozását fejezte ki — meglehet igazán, meglehet szinből, — azt állitá, hogy a franczia kormány a legcsekélyebb tudomással sem bir ezen mesterkedésekről, melyek a neki naponként jövő utasitásokkal homlokegyenest ellenkeznek. Antonelli bibornok erre kérte a követet, küldené el a császárnak azon iratok másolatát, hogy a császár részéről leplezetlen nyilatkozathoz, s ama titkos ügynökök mesterkedésének formaszerinti meghazudtolásához jusson, kik ha urok felhatalmazása nélkül cselekedtek, a franczia kormányt komolyan compromittálták. A herczeg megigérte a bibornoknak, hogy a kivánt hivatalos feleletet kézbesitendi.

Több hét telt el, mialatt a bibornok a követnél többször kérdezősködött ez ügyben, mely a pápai kormánynak annyira szivén feküdt, de a követ vagy tagadó vagy kitérő feleleteket adott. A bibornok nov. végével még egyszer megkérdezte a követet, kire nézve a zavar annyira kiállhatlanná vált, miszerint azon czélját nyilvánitá, hogy Rómát elhagyja s visszautazik Franciaországba, egészségének helyreállitására. Ennélfogva a pápa és a bibornok előtt világos lön, hogy a császár ügynökeit nem hazudtolja meg, s a pápai kormánynak nem ad fegyvert kezébe oly emberek ellen, kik csak utasitása szerint cselekesznek. A római udvar bizalmatlansága és nyugtalansága azóta folyvást növekvőben volt. Ausztriához, Toscanához s Nápolyhoz fordult, s ezen körülmény az, mely az olasz államok ligájának hirére alkalmat szolgáltatott azon lapoknak, melyeket a hivatalos lapok megczáfolni utasittattak. Ezen esemény óta a pápa és bibornok megkétszerezte erőfeszitését, hogy a franczia hadsereg üresitné ki a lehető gyorsasággal az örökvárost. Minthogy Antonelli bibornok ezen kiürités végett a rendesnél nagyobb sovárgással nyilatkozott Goyon tábornok előtt, a tábornok azt felelte, hogy a franczia hadcsapatok mindaddig nem hagyhatják el Rómát, mig a civitavecchiai laktanyák, melyek egy franczia helyőrséget befogadhatnak, készen nem lesznek, a mire pedig a szükséges pénz hiányzik. A bibornok rögtön kérdezé: „Mennyire van önnek szüksége?" — „Legalább 60,000 római koronásra" viszonzá a tábornok. — „Meg lesz a pénz" mondá a bibornok, „ha azt sajátomból kellene is vennem." Adjon ön parancsolatot, hogy az épitést gyorsan folytassák. S most mondja meg ön nekem mikor gondolja, hogy a franczia hadcsapatok Rómából Civita-vecchiába mehetnek? A franczia tábornok azt felelte, hogy ez 1860 előtt lehetlen; de tudható, hogy addig más esetek jöhetnek közbe, melyek a császárnak jogot vagy ürügyet adhatnak, serege visszavonásának megtagadására, ha addig a római jelen állapotok csakugyan romba nem dőlnek. A császár ezen eset következtében természetesen felhagyott a római látogatással, mi a rennesi utazás után darabig szóban forgott.

Ugyanezen lap irja: A Párisban levő előkelő oroszok különös dolgokat beszélnek azon hosszas czirkálati utazásról, melyre Constantin nagyherczeg a Földközi-tengeren készül. Egyik miniszter valami jelentést olvasott föl azon ellenállást igazolandó, melylyel a nemesség némely tartományban a parasztok felszabaditásának ellenszegül. Ekkor felkelt a nagyherczeg s igy szólt: „Nemességtek! Ez örökös akadálya minden hasznos reformnak Oroszországban! Nemességtek! Én köpök reá!" Azonnal a tanács minden tagja nagy izgatottság közt kelt föl, s várakozással tekinte a császárra. A császár ezen szavakkal fordult a nagyherczeghez: „Te ma este hozzám jövendesz magán kihallgatásra." S a felolvasó miniszterhez fordulván, ezt mondá a császár: „Uraim, azon fájdalmas föllépés után, mi éppen most történt, a tanács nem folytathatja tanácskozását, önök távozhatnak." A császár kijelenté a nagyherczegnek, hogy a nemesség ily megsértése után lehetlen neki Oroszországban maradnia, de hogy a nagyherczeg kegyvesztése a közönség és Európa előtt eltitkoltassék, azon küldetéssel bizta meg, hogy az Adriai és Földközi tengereni uj tengeri szolgálatot szervezze. A nagyherczeg nem tér vissza 1860 tavasza előtt. 1859 tavaszán ugyan Kronstadba jöhet, a keleti tengeri hajóhadnak, a Földközi-tengerre vivése végett, innen pedig azután csak a következő tavaszon fog visszatérni.

— Bombayból, nov. 9-ről irják: A keletindiai birodalom uj alakulását kihirdető kir. proclamatio átalános elégültséget idézett elő. Mitchel tbk megverte a középindiai lázadókat. Tantia-Topi maga megadása iránt alkudozott. Az audhi hadjárat Berwah rohammali bevételével nyittatott meg.

Franciaország. — Későn veszi észre magát a franczia kormány is, hogy nem jó a tüzzel oly gondatlanul sokat játszani, de mégis elvégre észreveszi, mielőtt éppen maga vallaná a legnagyobb kárát, s a gonosz vetés gyümölcseit szaggatván, kénytelenülne a káröröm szavát hallani: „Szedd fel, ha elvetetted," miként az ötet aratni hivónak mondotta az egyszeri czigány: „már akkor meggondoltam, mikép fogod azt felszedni." Egy pár napig ugyan azt hitték ott a legmagasb körökben, hogy amugy lóhátról is elüthetik véthetik az egész dolgot a félhivatalos lapok által; de a „Constitutionnell" szerkesztője René ur a lombárdi békétlenek felé tett barátságos kacsintgatása, s azon szerencsétlen: „most egyelőre még semmi szakadás nem várható"-féle kifejezésekkel még roszabbá tette a dolgot mint volt is, s a „Patrie"-nak kelle a roszul választott szókat békésebb értelemben magyarázni, mint a hogy irva voltak. A komediának fel kellett tünni. A párisi finánczvilág az ugynevezett csillapitó czikk után még nagyobb rémületbe esett. Végre csak rá kelle fanyarodni a kormánynak, hogy önnön szája — a „Moniteur" által is szóljon. Mennyi része van e vallomásban a börze s pénzfolyamra — s mennyi az Ausztriára való tekintetnek, ők tudják. Elég, hogy a formának elég van téve, a nyilatkozat maga csak átalánosságban van tartva s félre nem ismerhetőleg hideg és száraz hangon következő a dec. 4-ki „Moniteur" nyilatkozata: „Párisi lapok sajnálatos kitartással üzött vitája mint látszik oly aggályt éhresztett, a melyet külföldi hatal-

*

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

makhozi viszonyaink sehogy sem igazolnak. A császár kormánya kötelességének ismeri a közvéleményt megóvni egy oly vitatkozás hatása ellen, mely képes lenne egy, Francziaországgal szövetkezett hatalomhoz való viszonyunkat veszélyeztetni.

— A ló még meg sincs szerezve, s már kantáron búsul — a jó franczia. Az annyit zúgatott olasz háborura még ki sem hucták hüvelyéből a kardot, s Párisban már is ismerni akarják a diadalmi bért. E terv szerint — a „Wien. Ztg.“-nakirják — Piemont kapná Modena, Parma hgségeket Piacenzával, s egy kis részt Lombardiából; az olasz királyság helyreállitatnék Napoleon számára Lombardiával, Velenczével, s a Romagnával, mely utóbbi a pápai birtoktól el lenne választva; a pápa csak Rómát tartaná meg a római Campagnával, s az egyházi állam többi része a két szicziliai királysághа kebeleztetnék, a mely mint másként nem is lehetne. a Murat családnak visszaadatnék.

Montalembert grof sajtó pöre (vége.) Dufaure beszéde. Én az államhatóságnak szemére vetem, hogy ily fontos kérdésbe nagyon felületesen bocsátkozott. Én a súlypontot főleg arra helyezem, hogy az 1849-ki köztársaság törvényét a császárság nem alkalmazhatja. A czikk általános irányát illetőleg megjegyzem, miszerint már Montesquieu azt mondta magáról, hogy ő, mint vendég idegen országban örömest elsajátitja az ott uralkodó érzelmeket, s megszereti azokat, azon vendégszeretetért, mire ott talált, s azon érzelem, melyet Montesquieu ily világosan nyilvánit, képezi Montalembert vétségét.

Dufaure a kormányi gyámságot illető bepörlött kifejezésekre nézve, egy töredéket olvas föl Napoleon herczegnek Limogesban tartott beszédéből, melyben ez az öszpontositás hátrányai ellen szólott s szószerint idézi azon szavakat, miszerint ezután az egyénnek ügyeknek kell magát felszabaditni az állam gyámsága (tutéle) alól, mely kifejezés a hallgatóságnak meglehetősen kifejezett élénkségét idézte elő. Az államhatóság felületességét kimutatja főkép az előszoba-kormányt illető vádban; ezen kifejezésnek lehetlen a császárra vonatkoznia, mert még nem volt uralkodó, ki önállóbban és magánosabban (solitaire) állna: ez oly dolog, mit minden előbbi minisztere bizonyithatnak. A czikk tulajdonképeni iránya — mit az államhatóság tökéletesen figyelmetlenül hagyott, — különösen az „Univers“ s az egész türelmetlen párt ellen van intézve, mely a delhii és caunpuri mészárlás fölött diadallármát csapott s Bertalanéjért s a nantesi edictum visszavonásáért rajong. A törvény, bármily szigoru legyen is, mindig törvény marad, és hogy annak szigora alkalmaztassék, nem elég valakinél a gyülölet és megvetés érzelmeit föltenni, hanem a gyülölségre és megvetésre izgatást kell megfenyiteni: ez és a közt nagy a különbség. A czikkben tulajdonképen nincs izgató. A mi a sajtó hivatalos nyügét illeti, az valóban létezik s az e miatti, kisebb vagy nagyobb mértékben való erős vonatkozásra nem lehet nagyobb sulyt helyezni. Az ily vétség ellen oly borzasztó, hallatlan törvényt mint a közbiztonsági, nem alkalmazhatni. Midőn szónok a „Correspondant“-ra vonatkozólag azon gyanuját fejezé ki, hogy az elitéltetés legközelebbi következménye a lap felfüggesztése fogna lenni: az államügyész azon nyilatkozatot teszi, hogy ezen felfüggesztés nem fog megtörténni. Dufaure azt hiszi mindazáltal, hogy ezen biztositás, az államhatóság iránti minden tisztelet daczára, nem nagy kezesség, s az államhatóságnak ismételt, erősebb biztositása következtében is, ezen hatóság illetősége iránti kételyében nem renditetik meg.

UJ POSTA

Londonból dec. 5-én irják: Egy kir. proclamatio jelent meg, mely által az eddigi főkormányzó Canning britt-India első alkirályává neveztetik ki. Angolország ott semmi terület-szélesbitést se akar, a fejedelmeknek megigéri az eddigi szerződések szentül megtartását, a lakosoknak pedig vallásszabadságot, polgári egyenjogusságot, földmivelés emelését, a régi országos szokások tekintetbe vételét, végre általános tökéletes amnestiát minden az év lefolyta előtt békésen hazatérők számára, a vezérek, gyilkosok s gyilkosságbani segédek kivételével.

— Párisban majdnem nagyobb hatást tett azon kegyelem, melyet Montalembert el nem fogadott, mint maga az egész per. Montalembert grófot leginkább az sértette, hogy megkegyelmezése vonatkozásba hozatott dec. 2-ával mint az államcsiny évnapjával, melyet ő annak idején oly hamar sietett elismerni. Ő e megkegyelmezést nagy megalazásnak tekinti. A lapok közlének tőle egy levelet, melyet ő nov. 29-én a párisi érsekhez intézett, hogy az e főpapnak tulajdonitott közbenjárási czélzat ellen tiltakozzék. Az érsek kinyilatkoztatta, hogy a kegyelemkérés szándokában se volt.

Egyébaránt Montalembert e megalázatást magának köszöni, miután fölebbezési kérvényét majd egy hétig nem adta bé. Csak dec. 2-án jelent meg Berryer és Dufaure az igazságügyi épületben s beadák a fölebbezési folyamodványt; ez ugyan fel lön jegyezve, de még kérdés, vajjon a cs. törvényszék elfogadja-e a fölebbezést.

Általában azt, hogy Montalembertnek magatartását az államcsiny alkalmával éppen ennek évnapján adott kegyelemmel akarák meghálálni, s ekként őt önmagával és multjával ellentétbe állitni, Párisban igen jó élcznek tartják, melynek hatása alatt könynyen az egész ügy elveszthetné érdekét, ha azon fontos jogi pont nem forogna fenn, vajjon a fejedelem bir-e kegyelmezés jogával, mielőtt még a büntetés végérvényessé lesz, miután az elitélt fölebbezési jogát még mindig használhatta volna. E fölött legelőbb a fölebbezési törvényszék fog itélni, s ha ez Montalembert ellen nyilatkozik, ugy az ügy a semmisitő törvényszék elé kerül.

— A riff-kalózok ellen szánt spanyol hajóraj nov. 21-kén Tangerbe érkezett.

Felelős a szerkesztésért **BERDE ÁRON.**

Urbérkárpótlási tőke-utalványozás.

A szászvárosi cs. k. megyei törv. utján Zudor Jánosnak nagy-tóti birt. u. 57 ft 59 kr, — Györfi Péter és Sámuelnek, Györfi Béni és Gy. Sámuelnek a György fiainak magurai b. u. 70 ft $37^2/_4$ kr, — Zudor Péternek ddto 86 ft 15 kr, b. Vay Lajosnak algyógyi, mádai b. u. 4085 ft 38 kr, — b Bánffi Dánielnek szelisztyei, s.-korojesdi, krivádiai, petrósi, kisvári, merisori, bányiczai, a.-szálláspataki, kőalya-ohábai, malajesdi b. u. 9774 ft $43^3/_4$ kr, — Gargocs Borbára özv. Balia Eleknének a.-szilvási, f.-farkadiai, gauricsai, tustyai, reketyefalvi, nyiresfalvi pancsinesdi, hobicza-várhelyi, klopotivai, sz.-péterfalvi, vajdei, livadzenyi, a.-borbatyeni, sily-vajdey bir. u. 9904 ft 51 kr, — a gróf széki Teleki-családnak gr. Teleki Miklós által képviselt kretsunesdi b. ut. 121 ft $3^1/_4$ kr, — Naláczi Anna özvegy Marillai Ignácznénak boosgrosi, v. hunyadi, bujturi b. u. 815 ft $6^3/_4$ kr, — Nagy Mátyásnak bácsi-i, bosoródi. nyiresfalvi, n.-oklosi, aándorváljai, petrényi birt. u. 4138 ft $^2/_4$ kr, — gr. Rhédei Ágnes örökösei, ugymint: gr, Hohenstein Ferencz, Claudia és Amáliának füzesdi, nyavalyásfalvi, burjánfalvi, m.-solymosi b. u. 6175 ft 36 kr urb. kárp. tőke és jár. utalv. A követ bead. jan. 27-ig. Tárgy. nap ápril 2-ka 1859 d. e. 9 órakor.

A m.-vásárhelyi cs. kir. megyei törv. utján Mátéffi Ferencznek, mint Mátéffi Sándor örökösének hosszuaszói, hosszupataki, csüdötelki b. u. 3538 ft $21^3/_4$ kr, — Bocskai Jánosnak neje szül. Komáromi Annával együtt kincsi i birt. u. 64 ft 28 kr, — Pyrker Johanka özv Horváth Jánosnénak oláh-karácsonfalvi b u. 1711 ft $4^2/_4$ kr urb. kárp. tőke és jár. utalv A követ. bead. jan. 19-ig. Tárgy. nap márcz. 19-ke 1859 d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvénysz. utján Schilling Jánosnak erdő-szombattelki, noszolyi, czentei b. u. 7299 ft 49 kr, — gr Béldi Ferencznek báldi, mébesi, novalyi, mocsi, velkéri b. u 25724 ft $22^3/_4$ kr, — gr Kendeffi Kata gr. Andrássy Gyulánénak hesdáti, k.-fenesi b. u. 7665 ft 43 kr, — id. gr Bethlen Jánosnak s b. Bánffi Dénesnek o-topliczai, mester házi, palota-andronyászai birt. u. 8359 ft 36 kr, — Dénes Samunak k.-peterdi bir. u. 131 ft 55 kr — Viski Józsefnek f.- és k.-peterdi, berkesi b. u. 698 ft $41^2/_4$ kr urb. kárp. tőke és jár. utalv. A köv bead. 30. és 31-ig. Tárgyalási nap márcz. 30 és ápril 4-ke 1859 d. e. 9 órakor.

A zilahi cs. kir. megyei törv. utján Tamás Lajosnak n.-bajomi birt. u. 1513 ft $32^2/_4$ kr, — Veres József, Lajos és Jusztina, meg Bölöni Sándornak markaszéki, lecsméri, halmosdi b. u. 498 ft $11^3/_4$ kr urb. kárp. tőke és jár. utalv. A követ. bead. jan. 20-ig. Tárgy nap márcz. 19-ke 1859 d. e. 9 órakor.

A m.-vásárhelyi cs. kir. megyei törv. utján Ujfalvi Lajosnak somostelki b. u. 313 ft 7 kr, — Mátéffi Pál, Ferencz, Ágnes és Juliának lunkai, hosszuaszói, hosszupataki birt. u. 321 ft $44^3/_4$ kr, — Mezei Borbára özv. Fikker Károlyné, jelenleg Szabó Lajosnénak bábahalmi b. u. 246 ft $37^2/_4$ kr, — Gidófalvi Sabina Kabos Lászlónénak gyakosi, szénaverősi, k.-szöllősi, szász-almási b. u. 17026 ft 16 kr urb. kárp. tőke és járuléka utalv. A követ. bead. jan. 19-ig. Tárgy. nap márcz. 19-ke 1859 d. e. 9 órakor.

HIVATALOS HIRDETÉS.

(553) (3—3)

7385. 1858.

Pályázati csődhirdetmény.

A kolozsvári tanácsnál egy ideiglenes járulnoki állomás 262 ausztriai értékü forint és 50 kr. évi fizetéssel üreségbe jövén, ezen állomásra a helybeli cs kir. mlgs megyehivatalnak folyó évi november 20-ról, 1037. szám alatti rendelete következtében folyó évi decemb. 20-ig ezennel pályázat nyittatik.

Az ezen állomásra pályázni kivánók arra utasittatnak, hogy ebbeli kérelmüket szabályszerü bélyeggel ellátva, az irt határidőig az alul irt városi tanácshoz adják be.

Ezen állomás elnyerésére szükséges, hogy a pályázó a magyar és német nyelv tudását, is kolai tanulmányt, valamint a közszolgálatbani gyakorlati képzettségét, ugy politikai, és erkölcsi feddhetlen magaviseletét tanusitsa.

A kolozsvári tanácsból, nov 25-én, 1858.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(580) (1—3)

Alul irtt szerző, ki 1855. évben egy az erdélyi országos pénzügyigazgatóság által megerősitett és ugyanezen hivatal főszámvevő hivatala által átvizsgált segédkönyvet adott volt ki, számvevő hivatalok nagy- és kis- dohány árulók érdekében gyors kiszámitására a dohány minden nemei s az azok körül szükségellető és előforduló üzérdij és pótsulynak, továbbá a szivarok és levél-dohány nehézségének sat. mely munkának mintegy 2000 előfizetője előtt alólirott eléggé ismeretes. Ezen segédkönyv a behozott uj pénzláb, ugy az 1858-dik év nov. 1-söje óta határozott uj árak következésében haszonvehetetlené válván, egy uj munka sajtó alá bocsáttatása vált szükségessé, a jelenleg járó uj pénzláb és uj árak szerint, mely munkámra előfizetést nyitok, minden egy példányra 75 uj krajczárral. Ily aláirási ivek lesznek letéve: Magyar-, Horváth-, Tóthország, Erdély, Szerbvajdaság és Temesibánság minden országos és kerületi pénzügy-igazgatóságainál, ugy minden városi hiteles könyvkereskedőnél. Bolti ára fölemelve **1 uj forint** leend.

Kolozsvártt.

NURICSÁNY,
csász. kir. szám-tiszt.

(37)

GYÓGYSZERES SZAPPANOK.

A biztosan s gondosan készitett GYÓGYSZERES SZAPPANOK használata ujabb időben valódi szükséggé vált, mi itt a lehető legtökéletesb módon találja kielégitetését. Az ezen szappanokban foglalt gyógyszerek formája s menynyisége részint elismert ügyességü és magas állásu orvosok itélete által jóváhagyva s azoknak saját használata által teljesen igazolva van, részint pedig a készitmények alapjául vett növények különösen oly egyénektől erednek, kik az orvosi szakban tekintélyül szolgálnak. Ekképp már kisebb körökben sikerült irántuk kedvező részvétet ébreszteni, mely körökből azon felszólitás indult ki, hogy a közönségnek nagyobb mértékben nyujtassék alkalom, magát kellemes formáju s csekély költséggel járó alkalmas szerekkel elláthatni. — AZ ALÁBB ELŐSZÁMLÁLT GYÓGYSZERES SZAPPANOK SORA oly gyógyszeranyagokat foglal magában, melyek tiszta és hamisitlan minőségben oly menynyiséggel kapcsoltattak a készitményekhez, miszerint azok az orvosi használatnak tökéletesen megfelelnek, s a kivánt hatás tőlük biztosan várható.

	pkr.		pkr.
HAMIBLAG-SZAPPAN, görvélyes bajoknál, darabja	32	HALMÁJZSIR-SZAPPAN, görvélyek és aszkóroknál, darabja . . .	20
IRIA-SZAPPAN, idült bőrkötegeknél, dbja	29	KÁTRÁNY-SZAPPAN, bőrhámladék és kütegeknél, darabja . . .	20
TERPENTIN-SZAPPAN, csúzos bénulásoknál, darabja	20	EPE-SZAPPAN, szeplőnél és fejbőrmosáshoz, darabja	20
BENZÓE-SZAPPAN, bőrkeménységnél, db.	23	KÉN-SZAPPAN, mindennemü bőrkütegeknél, darabja	20
KÁMFOR-SZAPPAN, csuz és köszvénynél, darabja	20	ROZMARIN-SZAPPAN, erősitő mosások és fürdőkhez, darabja .	20
KÉNIBLAG-SZAPPAN, elévült bőrkütegeknél, darabja	27	KÖNLEGEG-SZAPPAN, daganatok és keményedéseknél, darabja .	20

Ezen a vegy-gyógyszerészeti elvek alapján gondosan készitett gyógyszeres szappanok azon biztosságnál fogva, mit a több rendü tudományos vizsgálatok s gyakorlati használatok örvendetes eredményei nyujtanak, a közönségnek méltán ajánlhatók. A különbféle gyógyszeres szappanok készitési s használati módjáról szóló utasitásban, mi minden raktárban ingyen szolgáltatik, egybefoglalt szempontok tán általános megnyugvást nyujthatnának azoknak sokszerü használhatóságát illetőleg; azonban az orvos urak megitélésére hagyatik, a legmegfelelőbb használati módot még számos más esetekben is meghatározni s rendelkezéseiket a szerint adni.

RAKTÁRAK, melyek a törvényhez képest csak iparüzleti joggal biró gyógyszerészekre bizatnak, a bel és külföld előkelőbb gyógyszertáraiban léteznek, Kolozsvártt Wolff J. gyógyszerésznél, Tordán Wolff Gábor gyógyszerésznél

(581) (1—3)

Valódi champagnei borok.

Egyenesen érkezett **Fleur de Bouzi** (veres és fehér szinü; kis és nagy üvegekben), **Sillery, bordeauxi, burgundi** és **Muscat Lunel** borok a legjobb minőségben kaphatók alólirtnál, ki egyszersmind e borok valódiságáról is kezeskedik.

SCHELL MIHÁLY,
Lakása, b.-magyar-utcza, 446. sz. alatt.

(579) (2—3)

Az alsó-szén-utczai 4-ik számu háznál igen finom, nagyféle tiszta sárga és nagyféle finom viola kedves izü pityókák árultatnak, vékája egy pforint régi pénz — akár uj pénzül számitva, — a pityókák jók, nem roszféle és fél fagyosok mint a milyenek a piacziak, — de csak hetenként hétfőn. és csütörtökön reggeli 9 órán kezdve, déli 12 óráig, más időkben nem árultatnak.

(577) (3—4)

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS.

DÓZSA DÁNIEL VERSEI

ELSŐ KÖTETÉRE,

mely éppen most sajtó alatt van, és január első hetében hagyandja el azt; jelen év végeig előfizethetni posta utján, az iróhoz (Kolozsvárra, sz.-egyház-utcza 487. sz.) küldendő levelekben.

Előfizetési ára egy füzött példánynak **1** frt **5** kr; aranyozott diszpéldánynak **2** frt, uj pénzben.

(576) (3—3)

Haszonbérbe adandó korcsomárlás.

A mocsi cs. k. járásban keblezett Magyar-Fráta helységének területén a korcsmárlási jog az 1859-dik évi aprilis 24-től, 1861-dik évi aprilis 23-ig két évre haszonbérbe adatik. Mirenézve a mocsi cs. k. járáshivatal beleegyezése mellett, az 1859-dik évi januárius 3-dik napján reggeli 9 órakor a járáshivatal székhelyén Mocson árverés fog tartatni; hova a hozzá szólani kivánók, ausztriai becsü 120 forint bánatpénzzel megjelenni, felhivatnak. A föltételekkel megismerkedhetni Magyar-Frátán t. Molnár Balázs urnál, vagy Mocson, a cs. kir. hivatal irodájában. — A föltételek értelmében irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

MOLNÁR BALÁZS,
a magyar-frátai birtokosok képviselője.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda Nyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.